

Het Schrijvertje

IVN Roermond e.o.

Zomer 2022

Jaargang 32, nummer 3

Van de redactie

Door Frans Hendriks

De vorige editie van Het Schrijvertje verscheen in de dagen van de schokgolf die door Europa ging als gevolg van de inval van de Russische Federatie in Oekraïne. En nog dreunt het. Het zien van de beelden van vernielde steden, infrastructuur en vooral de gekwetste, gedode of op dool geraakte mensen, raken ons diep. Ons gepijnigde rechtvaardigheidsgevoel laat hulp ontstaan voor de mensen die slachtoffer zijn geworden van een oorlog die door platvloerse machtswellust is ontstaan.

Maar het laat ons ook nadenken over hoe wij hier onze eigen democratie moeten beschermen tegen leugens en goedkope, populistische aandachtstrekkerij.

Het streven van ons als IVN'ers is in ieder geval dat door het verbreden van kennis over flora, fauna en het landschap, er een reële kijk op onze leefomgeving mogelijk is. Als we het hebben over instandhouding van biodiversiteit, hebben we het niet zomaar over een modieus thema,

maar over onze directe leefomgeving die we te leen hebben op de toekomst. Laten we die educatieve kern van onze vereniging levend houden.

Bestuursleden gezocht.....

Iets anders is dat we in onze actieve en behoorlijk grote afdeling, dringend op zoek zijn naar bestuursleden. Stel je hierbij voor om in een elkaar ondersteunend team en met een behoorlijk groot aantal gemotiveerde leden, concreet vorm en inhoud te kunnen geven aan de afdeling. Kijk even om je heen binnen onze ledengroep en bedenk dat het met deze of gene leuk is om samen te werken en spreek de ander aan. Dan hebben we er al twee. Het is een leuke manier om nét buiten je eigen huiselijkheid een stukje verantwoordelijkheid te dragen en mooie contacten op te bouwen. Laat iets horen, de club kan het gebruiken!

En niet vergeten de bijdragen voor het herfstnummer uiterlijk de laatste volle week van augustus bij ons in te zenden.

Nieuw initiatief van de fotowerkgroep

Door Paul Monod de Froideville

Gelukkig kunnen we weer zonder beperkingen het veld in om de natuur te fotograferen. Al werkend merkten we dat er steeds meer behoefte bestaat om elkaars foto's te bekijken, de kwaliteit te bespreken en van tips en tops te voorzien. Toen dat niet lijfelijk kon vanwege de coronaregels hebben we dit via zoomsessies gedaan en dat is uitstekend bevallen. Je leert ervan hoe anderen kijken en de techniek gebruiken. Ik word er zeker een betere fotograaf door. Bovendien, je zou het niet denken is het ook nog eens gezellig. Tijdens onze laatste fotosessie op de Beegderheide zijn we aan de slag gegaan met de thema's silhouet en spiegeling. We hebben toen ook afgesproken dat we bij de zoomsessie de mooiste foto van die dag zouden uitzoeken en die vergezeld van een verhaaltje zouden opsturen naar Het Schrijvertje. Dat willen we elke keer na een fotosessie doen. De eerste foto met bijbehorende tekst van Paulus Aarts vindt u op pagina 7.

Chris Heijnen overleden

Door Peter Schouten

Na jaren van ziekte is in overeenstemming met haar eigen wens op 14 april 2022, Witte Donderdag, Chris Heijnen overleden. Chris is vele jaren actief geweest voor IVN Roermond e.o. Zij was een bijzonder mens, die streed voor en enorm begaan was met de natuur. Daarbij nam ze geen blad voor de mond.

Veel gidsen konden rekenen op haar hulp bij activiteiten waarbij ondersteuning nodig was. Vele jaren was zij bijvoorbeeld een belangrijke hulp bij het MOP, milieuoontmoetingsprogramma. Wij verliezen in haar een hartelijk en zeer gewaardeerd lid.

Bestuur IVN Roermond e.o.

Voorzitter	Peter Kessing voorzitter@ivnroermond.nl
Secretaris	vacature secretariaat@ivnroermond.nl
Penningmeester	vacature penningmeester@ivnroermond.nl
Bestuursleden	2 vacatures
Email:	bestuur@ivnroermond.nl

Van de voorzitter

Door Peter Kessing

Op het onlangs gehouden coördinatorenoverleg hebben wij kunnen constateren dat werkgroepen en commissies weer met veel enthousiasme begonnen zijn aan hun activiteiten. Na twee jaar stilstand zit de vaart er goed in. Het bewijst nogmaals dat wij een krachtige basis hebben binnen onze vereniging. Ook onze jaaractiviteiten mogen zich tot nu toe op een grote belangstelling verheugen. Op landelijk, regionaal en districts niveau zijn er weer goede initiatieven ontplooid om aan onze missie, mens en natuur dichterbij elkaar te brengen, gestalte te geven.

Naast al dit goede nieuws zijn er ook grote zorgen voor onze vereniging. Op de Algemene Ledenvergadering van mei jongstleden, hebben wij moeten vaststellen dat wij niet in staat zijn geweest de vier vacatures in het bestuur op te vullen. Statutair betekent dit dat wij geen bestuur meer hebben. De leden in de vergadering hebben nog wel de voorzitter gemandateerd om de nodige noodzakelijke beslissingen te nemen om zo de continuïteit te waarborgen. Een situatie die verre van ideaal is en niet te lang moet duren. In het najaar zal daarom een extra ALV gehouden worden om hopelijk een nieuw bestuur te kunnen vormen.

Het moet toch mogelijk zijn om een vereniging met 268 leden, en met goed draaiende werkgroepen en commissies, te behouden. Ik doe dan ook een dringend beroep om bij uzelf te rade te gaan op welke manier u een bijdrage kunt leveren. IVN Roermond verdient het om in de toekomst te blijven bestaan.

Fluiterkruid, foto hierboven door Frans Hendriks

Colofon

Nummer 129, juni 2022

Voorpagina:

Fuut met pullen, Peter Keijzer

Waterjuffer, inzending Groene Camera Trofee

Redactie:

Frans Hendriks, Laur Lennards,

Frank Heinen, Marieke Michels

Vormgeving:

Frans Hendriks, Marieke Michels

Email:

hetschrijvertje@ivnroermond.nl

Print: Editoo B.V. - www.editoo.nl

Website: www.ivnroermond.nl

Ledenadministratie: ledenadministratie@ivnroermond.nl

Bankrekening:

NL18RABO 0135 8373 67

Inhoudsopgave

- 2 - Van de redactie
 - Nieuw initiatief van de fotowerkgroep
 - In Memoriam
- 3 - Van de voorzitter
- 4 - De Groene Transformator
- 5 - Rugstreeppad en veldkrekkel
- 6 - De donkere kant van de natuur
- 7 - Foto 'Rust'
- 8 - Challenge - verslag
 - Klimaatcursus
- 9 - Schoolgidsencursus
- 10 - Activiteitenkalenders
- 12 - Sperwer
- 13 - Programmacommissie
- 15 - Paddentrek
 - Tuinwerkzaamheden
- 16 - Vogelwerkgroep: excursie
- 18 - Wegbermplanten
- 19 - Ruilverkaveling, column
 - Biodiversiteit

Onze sponsors vindt u op de pagina's 4, 11, 14, 18 en 20

Meer informatie over onze afdeling en haar activiteiten kunt u geactualiseerd vinden op onze website www.ivnroermond.nl.

Duurzaamheidscentrum De Groene Transformator - voortgang

Door Janne Opmeer

In eerdere nummers van Het Schrijvertje werd al aandacht besteed aan de ontwikkelingen rond het Duurzaamheidscentrum in Roermond "De Groene Transformator". Tijd weer voor een update. Goed nieuws is dat in de loop van het voorjaar de website in de lucht is. Daarop is natuurlijk steeds de meest actuele informatie te vinden: <https://degroenetransformator.nl/>

DE GROENE TRANSFORMATOR

De Groene Kalender

Onderdeel van de website is De Groene Kalender. Alle partnerorganisaties, waaronder IVN Roermond e.o. zijn uitgenodigd om in deze kalender hun publieksactiviteiten te publiceren. Op dit moment kampt IVN Roermond e.o. met een onderbezetting bij de werkgroep communicatie. Mogelijk zou jij willen helpen om de activiteiten uit het Jaarprogramma van IVN in de Groene Kalender te plaatsen. Neem dan even met mij contact op en help hiermee IVN Roermond e.o. en De Groene Transformator vooruit.

Voortgang verbouwing en inrichting

Vanwege een enorme vertraging bij de vergunningverlening voor het totale gebied Weerstand (het voormalig

Phillipsterrein aan de Bredeweg), waar De Groene Transformator wordt gevestigd, mag van de gemeente Roermond de verbouwing en inrichting van het centrum niet van start gaan. Begin mei heeft het bestuur van Stichting RoerOm (waar De Groene Transformator onder valt) daarom, met pijn in het hart, besloten om de gemaakte planning rondom de verbouwing tijdelijk in de ijskast te leggen. Pas als de vergunning definitief is verleend, wordt dit alles weer in gang gezet. Ondertussen wordt wel gewerkt aan plannen rond een "beleefcentrum light" op een tijdelijke locatie. Er lopen al gesprekken om dit binnen afzienbare tijd te gaan realiseren op de bovenverdieping van de winkel "WAAR" in de Roersingelpassage in de binnenstad van Roermond. Een tijdelijk Energieloket maakt onderdeel uit van deze plannen.... Houd voor deze ontwikkelingen de website in de gaten.

Vrijwilligers/Omvormers gezocht

Ook bij de Groene Transformator zijn straks allerlei vrijwilligers nodig om het centrum draaiend te krijgen en te houden. Bijvoorbeeld voor de rol van gastheer/-vrouw om bezoekers van het centrum warm welkom te heten. Lijkt je dat wel wat en wil je hier meer over weten? Neem dan even contact met mij op via omvormers@degroenetransformator.nl

Boekhandel en Antiquariaat

Neerstraat 31a, 6041 KA Roermond

Nieuwe en antiquarische boeken over natuur en heemkunde, 2e hands literatuur en boeken over geschiedenis, kunst en nog veel meer !

Woensdag, vrijdag, zaterdag open van 11.00 - 17.00
Donderdag open van 14.00 - 17.00 uur

telefoon: 0475 - 33 46 65 | e-mail: boomboekhandel@freeler.nl

Rugstreeppad en veldkrekkel gedijen in het Meinweggebied

Door Frank Heinen

Op jaarbasis breng ik heel wat uurtjes door in de Meinweg, mijn favoriete natuurgebied in de regio. Dat heeft ook deels te maken met mijn bijzondere interesse voor twee soortgroepen die er voor Nederlandse begrippen rijk zijn vertegenwoordigd: de reptielen en amfibieën. Door mijn deelname aan verschillende onderzoeksprojecten in het gebied, krijg ik ook het een en ander mee over de populatietrends van diverse soorten.

Wat me dit jaar opvalt tijdens de veldbezoeken is dat twee Meinwegsoorten het getalsmatig enorm goed doen: de rugstreeppad en de veldkrekkel. De eerste treffen we bijvoorbeeld veel vaker dan andere jaren aan in en rondom de wateren die we elk jaar tussen maart en eind mei omrasteren en monitoren voor het volgen van de zeldzame knoflookpad. En in de nachtelijke uurtjes roepen ze op de juiste plekken massaal. De naam verklapt het al: de rugstreeppad valt vooral op door de gele streep die over zijn rug loopt. De beestjes meten vijf tot acht centimeter, waarbij (net als bij veel amfibieën) de vrouwtjes iets groter zijn dan de mannetjes. Persoonlijk vind ik het een van onze mooiste amfibieën, vooral door de schitterende ogen. De rugstreeppad plant zich voort in ondiepe wateren en houdt van open biotopen. Veel dekking en begroeiing heeft hij niet nodig om zich op zijn gemak te voelen. Rugstreeppadden kunnen geschikte habitats razendsnel koloniseren.

Een enkele jaren terug nog zeer zeldzame soort die het momenteel ook uitstekend doet in de Meinweg is de veldkrekkel. In mei en juni laten de mannetjes imposante concerten horen om indruk te maken op potentiële partners. Voor hun holletje knagen ze planten weg om een soort

podium te creëren waarop ze hun tjirpkunsten ten gehore kunnen brengen. Kom je dicht in de buurt van het podium en holletje? Dan stoppen de veldkrekels meestal met roepen, om weer in vol ornaat los te barsten als je op gepaste afstand bent. Het vrouwtje van de veldkrekkel herken je aan de legboor aan het achterlijf waarmee ze haar eitjes afzet. Dit zijn gemiddeld zo'n duizend stuks die in pakketjes van twintig tot veertig eitjes in de grond worden gedeponneerd. De nimfen kruipen doorgaans in juni of de eerste helft van juli uit het ei.

Dat de veldkrekkel het momenteel zo goed doet in het Meinweggebied, is ironisch genoeg het gevolg van een gebeurtenis die voor veel andere soorten juist heel slecht heeft uitgepakt. Door de grote brand van twee jaar terug, zijn er grote open vlaktes ontstaan die alleen nog begroeid zijn met wat pioniersvegetatie. En laat dit nu net een prima leefgebied zijn voor dit mooie en luidruchtige insect...

Foto's zijn van Frank Heinen

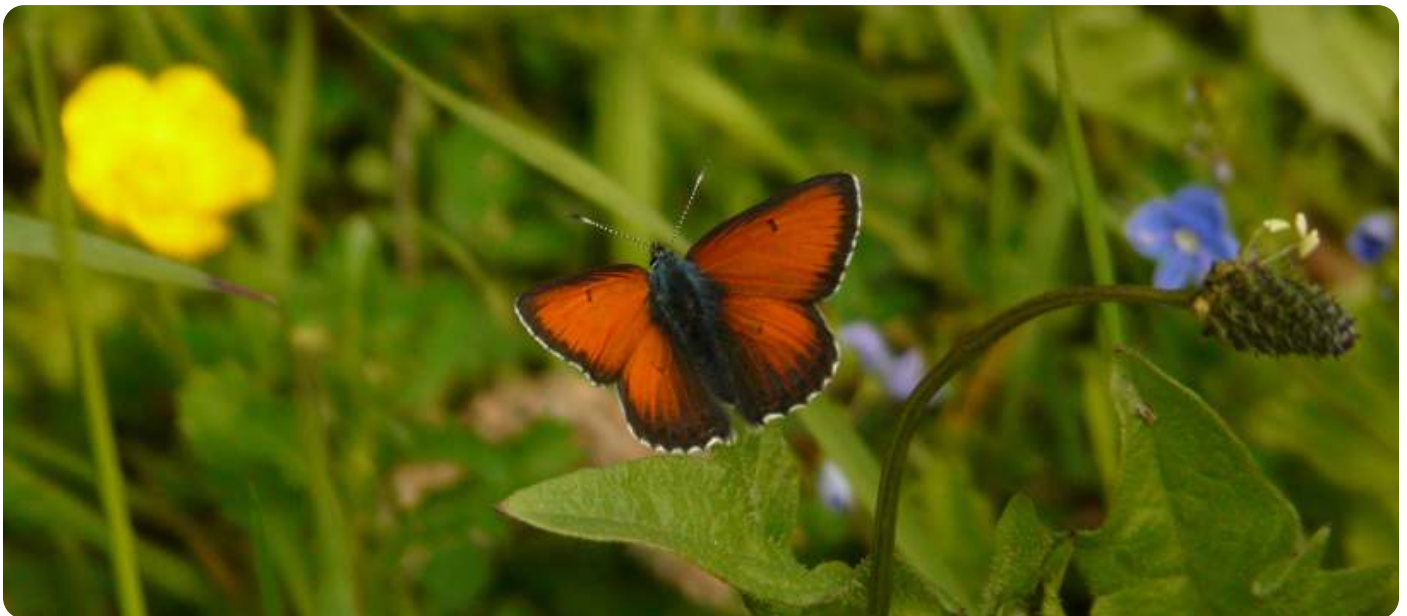
De donkere kant van de natuur: de paddenulieg

Door Frank Heinen

Hoewel de natuur vaak prachtig en grenzeloos fascinerend is, herbergt ze ook enigszins morbide organismen en elementen met een donkere kant. Daaraan werd ik onlangs nog eens herinnerd toen ik enkele nog levende gewone padden (*Bufo bufo*) aantrof die een deel van hun snuit misten. De boosdoener? De groene paddenvlieg (*Lucilia bufonivora*).

De vrouwtjes van dit insect leggen hun eitjes namelijk op de huid, en dan meestal in de buurt van de neusgaten, van de gewone pad. Soms zijn ook andere padden- of kikker-

soorten het haasje. Vaak gaat het om zieke of gewonde dieren. Als de larven uit het ei kruipen, beginnen ze zich te voeden met het weefsel rondom de neusgaten van het slachtoffer en nestelen ze zich in de neusholte van de pad. Als de larven groeien en hongeriger worden, consumeren ze vaak ook de hersenen en ogen van hun ongelukkige gastheer. Als ze hun buikje rond hebben gegeten en de pad dood is, kruipen de larven de grond in om te verpoppen. Een nog levende pad met een half weggevreten gezicht biedt zeker geen fijne aanblik, maar ook zulke tafereelen maken deel uit van het rijkgeschakeerde theater van de natuur.

Deze foto is een inzending voor de Groene Camera Trofee

De rust in de foto, is de rust in mij

Door Paulus Aarts

Na mijn hele leven in Tilburg te hebben gewoond, kon ik na ruim 54 jaar niet wachten om mijn leven een nieuwe wending te geven in het mooie Limburg. De 1,5 jaar dat ik hier nu in een klein dorp tegen het Leudalbos woon, doen me realiseren nooit meer terug te willen.

Om mijn sociale leven op te krikken, heb ik me aangesloten bij wandelclub Andersom en de IVN- fotowerkgroep. Beide groepen bieden mij sociale contacten, beweging en kennismaking met het mooie landschap van Limburg. De fotowerkgroep doet daar nog een schepje bovenop: ik heb mijn hobby fotografie weer opgepakt.

Al wandelend fotograferen, leert mij anders te kijken, meer te letten op details. Hoe andere mensen mijn foto's zien en hoe anderen fotograferen, vind ik erg leerzaam. Meerdere vliegen in één klap, een verrijking van mijn leven. Een leven wat in meerdere opzichten een stuk rustiger is geworden, mede doordat ik opensta voor en geniet van de rust hier in Limburg.

Dank jullie wel. Ik voel me vereerd.

Challenge IVN Roermond e.o

Magnifieke vennen, spannende tassen, kabouters on top

Door Finus van Cadsand, Rene Horsten, Ruud Snijders en Joke van Rooijen

Was je niet er bij tijdens de challenge op 2 april 2022? Dan heb je iets gemist. In de prachtige omgeving van het Leudal was de challenge voor natuurgidsen en andere actieve leden van IVN Roermond e.o.

Ruim 30 deelnemers gingen met elkaar de strijd aan. In de ochtend gingen de groepjes aan de slag. Ieder groepje kreeg een opdracht en een tas met materialen. De opdrachten varieerden maar hadden alle tot doel een presentatie te maken met een bepaald thema. De thema's water, bomen, vogels, biodiversiteit, diersporen en kinderen kwamen aan bod.

De presentaties vonden plaats in het middagprogramma. De helft van het aantal groepjes verzorgde een presentatie en na een uur wisselden de presentatiegroepjes en publiek van rol.

Het was actief, het was buiten en het plezier straalde ervan af.

Een uitermate deskundige jury beoordeelde alle groepjes, zodat aan het eind van de middag de uitslag bekend kon

worden gemaakt. Het team met de laagste score kreeg een mooie aanmoedigingsprijs. Het winnende team kreeg met veel egards de hoofdprijs uitgereikt. Zij gaan de volgende challenge organiseren!

Kortom het was een prachtige dag.

Foto Ruud Snijders

Klimaatcursus

Geslaagde afsluiting online klimaatcursus District Limburg

Door Janne Opmeer

Op 2 april jl. vond de afsluiting plaats van de online-klimaatcursus van het District Limburg. De cursusgroep was voor een terugkomdag te gast bij NMC 'De IJzeren Man' in Weert. Ad Havermans en Marianne Poodt, leden van IVN Weert vergastte de aanwezige cursisten op een boeiend programma met diverse leerzame klimaatproefjes.

Als klap op de vuurpijl ontvingen de aanwezige cursisten die dag hun certificaat. Helaas konden niet alle 22 cursisten daarbij aanwezig zijn. Uit de evaluatie bleek dat de klimaatcursus goed is ontvangen en dat de persoonlijke

actieplannen waarmee de cursisten tijdens de cursus aan de slag gingen, tot veel inspiratie hebben geleid om met het klimaatthema aan de slag te gaan. Vanuit IVN Roermond hebben 4 leden enthousiast deelgenomen, te weten: Bert Beckers, Nico Versteden en Karin Salden. En tenslotte Betty Salden, die al eerder in dit blad verslag deed van haar ervaringen en leermomenten n.a.v. de cursus.

De online klimaatcursus van 2021-2022 is georganiseerd door Peter Schouten, Wim Koetsier en mijzelf (Janne Opmeer); dit in navolging van de pilot klimaatcursus in 2018-2019, waar deze drie eerder bij betrokken waren. Ik ga binnenkort de IVN-training volgen om de klimaatlessen zelf te kunnen geven. Wie weet ga ik vervolgens als docent aan de slag binnen het district of elders. IVN Maastricht schijnt plannen te hebben om komend najaar een klimaatcursus te gaan organiseren. Mogelijk kunnen daar ook leden van IVN Roermond aan deelnemen.

Wil je meer weten over de klimaatcursus: check dan de IVN-website of neem even contact op: janne.opmeer@hetnet.nl.

Foto aangeleverd door de schrijver

Beleef de natuur

Nieuwe Schoolgidsen Nationale Parken Limburg

Door Paul Monod de Froideville

Op maandag 16 mei hebben een tiental nieuwe schoolgidsen op feestelijke wijze het certificaat *Schoolgids Nationale Parken* in het IVN-kantoor te Roermond ontvangen. IVN Limburg was vertegenwoordigd door Marije Geenevasen. Het was genieten geblazen, want als vanzelf kwamen er allerlei anekdotes naar boven van bijzondere ervaringen die we tijdens de cursus hadden meegemaakt. Zo vertelde een gids dat hij vandaag met de groep ging zoeken naar sporen. Het thema was dieren, de gids vertelde dat het groepje veel te veel lawaai maakte om dieren te kunnen spotten, dus gaan we sporen zoeken! Waarop een van de kinderen zei: "Rijdt hier dan een trein?"

De eerste kennismakingsbijeenkomst voor de nieuwe aspirant-schoolgidsen was al in 2020. Dat waren er toen een kleine dertig, maar door alle coronaperikelen is de cursus vaak uitgesteld tot we in het najaar van 2021 echt van start konden gaan. We zijn begonnen met enkele stages, meelopen met een schoolgids, om te kunnen ontdekken of je affiniteit hebt met het begeleiden van kinderen in de leeftijd van vier tot twaalf jaar.

Ik ben twee keer mee op stap geweest. De tweede stage mocht ik zelf al enkele opdrachten met de kinderen uitvoeren. Een heel belangrijk leermoment. Improviseren, inhaken op wat je ziet, spelmomenten inbouwen, het zijn zo maar wat skills die je je als gids voor de schooljeugd eigen moet maken om ze een hele morgen op een leerzame manier de natuur te laten ontdekken. Ik ben er alleen maar enthousiaster van geworden.

De hele cursus bestond uit zes lessen, in elk Nationaal Park twee. Daar moest je wel een dag voor inruimen, want er was steeds een theoretisch deel en een praktisch deel. Zelfontdekkend leren stond centraal. Ga maar zelf in groepjes op zoek naar de theorie en de praktijk en probeer dit op een leuke manier met je medecursisten te delen. Dat was het motto. Het theoretische deel ging erover hoe je kinderen didactisch verantwoord en leuk leert over de natuur. Hoe hou je rekening met de leeftijdsgroep? Hoe zet je ze zelfontdekkend aan het werk? Alhoewel dit soms wel eentonig was, heb ik hierdoor meer inzicht gekregen in het leerproces bij de verschillende leeftijdsgroepen. Erg waardevol voor het uitvoeren van de praktijkopdrachten. Tijdens de opdrachten kregen de medecursisten de rol van de kinderen toebedeeld. Dat was soms hilarisch. Zo kreeg iemand stiekem de opdracht om zich steeds tegendraads te gedragen. Hoe ga je dan als gids met dit gedrag om? Ik had als opdracht om iets met bomen te doen. Ik vertelde de 'kids' dat ze een nieuwe liefde hadden: een boom. Ze mochten er een in de buurt opzoeken en daarna kregen ze boomopdrachten: voelen, omhelzen, praten, liggen tegen de boom en omhoog kijken. Passerende wandelaars bekeken ons of we niet goed wijs waren! Maar iedereen vervulde met verve zijn rol. Het 'tegendraadse jongetje' had een heel klein net boven de grond uitgekomen boompje uitgezocht. Ik vroeg hem waarom hij geen grotere had uitgezocht. Ik vind deze leuk en hier blijf ik. Dat heb ik

ook maar zo gelaten. Met het kleine boompje deed hij immers prima mee. Je zult begrijpen dat de groep hierdoor steeds hechter werd en het plezier in de lessen verder toenam.

Het materiaal van de cursus kregen we op een USB-stick, waarop met name heel veel suggesties voor opdrachten staan die je rond een thema kunt doen, rekening houdend met de leeftijd van het kind en het thema van de dag. Het thema wordt trouwens altijd in overleg met de school bepaald. Zo past het goed in het leerplan van de school. Ook kregen we een mooie gele rugzak met opschrift 'Natuurlijk buiten leren', vol met materialen en zoekkaarten die we kunnen gebruiken.

Ik heb genoten van de cursus en ben inmiddels ook al zelfstandig met een groep op stap geweest in NP De Meinweg met als thema bijen en biodiversiteit. Natuurlijk geen bij te vinden, maar gelukkig hebben we wel een hommeltje in een looppotje kunnen vangen en goed kunnen bekijken. Wat tot nieuwe ontdekkingen aanleiding gaf. Hij heeft zes poten! Er zitten sprietjes aan zijn kop! Hij heeft twee vleugels! Tot slot proberen om de soort te herkennen op een zoekkaart. Verhelderend hoe de jeugd hiermee aan de slag gaat en enkele kinderen voor de eerste keer bewust een hommeltje bekijken. Daarna was het hek van de dam. Gewapend met loeppotjes gingen ze op zoek naar allerlei insecten. Over biodiversiteit gesproken! Voor mij was het genieten geblazen. De ochtend vloog om.

Ik wil Elly, Pauline en Britt, die de cursus hebben geleid, hartelijk danken voor de vele waardevolle momenten die we samen hebben meegemaakt.

Het is fantastisch om met de jeugd de natuur in te trekken en ik kan iedereen de cursus van harte aanbevelen. Als we begrip willen kweken voor de natuur, moeten we bij het kind beginnen!

Foto Paul Monod de Froideville

Activiteitenkalenders juli - oktober 2022

LET OP: Alle activiteiten onder voorbehoud! Kijk op de website www.ivnroermond.nl voor actuele gegevens.

Jaarprogramma algemeen

Zaterdag 9 juli

Excursie 'Reptielen en natuurherstel De Meinweg'

Aanvang: 10.00 uur

Startpunt: Rijstal Venhof, Venhof 2, Herkenbosch

Gids: Frank Heinen

Zondag 7 augustus

Excursie Vliekerbos, Ulestraten

Aanvang: 10.00 uur

Startpunt: Parkeerplaats Catharinakerk,

Dorpstraat 2-6, Ulestraten

Gidsen: Harrie Hermens en Marly Beursgens

Carpoolen: 9.15 uur vanaf St. Joosterweg, Maasbracht

Zondag 11 september

Excursie 'Grathem en de Uffelse Beek'

Aanvang: 10.00 uur

Startpunt: Kerkplein 1A, Grathem

Gidsen: Els Korsten en Bert Beckers

Zondag 25 september

Stadswandeling 'Natuur en cultuur in Roermond'

Aanvang: 14.00 uur

Startpunt: Kasteeltje Hattem,

Maastrichterweg 25, Roermond

Gids: Fons van den Broek

Inzending Groene Camera Trofee

Zaterdag 1 oktober

Excursie 'een kijkje in stadspark De Karthuis'

Aanvang: 10 uur, duur 1 uur

Startpunt: ingang Stadspark, Voogdijstraat, Roermond

Gids: Marion Buurman

Zondag 9 oktober

'Wat krioelt er in het water'

van 10 uur tot 14 uur

Plaats: Wijkgebouw Tegelarijveld,

Schepen van Hertefeltstraat 26A, Roermond

Contactpersoon: Ron van Pol

Zondag 16 oktober

Paddenstoelenexcursie

Aanvang: 10.00 uur

Startpunt: Hotel St. Ludwig, Station 22, Vlodrop

Gids: Hermien Hendriks

Zondag 23 oktober

Wandeling voor blinden en slechtzienden

Aanvang: 14.00 uur

Startpunt: Brasserie de Boshut, Meinweg 2, Herkenbosch

De Speurneuzen

Zaterdagen 10 september en 8 oktober
van 13.30 uur tot 16.15 uur

Plaats: café-restaurant De Busjop, Busschopsweg 9,
6093 AA Heythuysen. Tel. 0475-491139.

Vooraf aanmelden voor niet-leden verplicht:
speurneuzen@ivnroermond.nl

Vogelwerkgroep

Zondag 4 september

Ijzerenbos / Kalkmoeras, Susteren

8.00 uur P+R Station Susteren

Zondag 2 oktober

Vlodrop Station, Vlodrop

8.00 uur Wandelparkeerplaats Vlodrop Station

Plantenwerkgroep

Vrijdag 15 juli

Romeinenweerd

composieten/waterplanten

19.00 uur Hoek Brangk/De Berckt Baarlo

P. bij info bord: Beleef ons Maasdal

Uitkijktoren

Zaterdag 20 augustus

Isabellagreend

9.00 uur P. St. Josefhoeve

Merummerbroekweg, 6049 CW Herten

Zaterdag 17 september

De Doort

Zomerbloeiërs en waterplanten

9.00 uur P. Doorderweg, Echt

Naast Middelsgraaf

Zaterdag 8 oktober

Leudal

Paddenstoelen

9.00 uur, Parkeerplaats Staatsbosbeheer,

Roggelseweg 58, 6081 NP Haelen

Fotowerkgroep

Zondag 17 juli, zaterdag 27 augustus,

zaterdag 15 oktober

Ruim voor de fotosessies ontvangen de leden van de fotowerkgroep informatie over plaats van samenkomst en fotografisch onderwerp waar aandacht aan wordt geschonken.

Hebt u interesse om een keer aan te sluiten? Dat kan.

Stuur een mailtje naar: fotowerkgroep@ivnroermond.nl.

U ontvangt dan de nodige informatie.

Groene Camera Trofee

De "Groene Camera Trofee" is een fotowedstrijd van IVN Roermond e.o.. Leden kunnen foto's insturen die ze gemaakt hebben tijdens een IVN-activiteit. Een keer per jaar wordt daaruit een winnaar gekozen tijdens de Algemene Leden Vergadering. Waarschijnlijk omdat er door corona de afgelopen tijd nauwelijks IVN-activiteiten zijn geweest, is er tot nu toe geen enkele foto ingestuurd. Dus tijdens de afgelopen ALV viel er niets te kiezen...

We willen deze wedstrijd weer nieuw leven inblazen, vandaar de oproep om uw foto's in te sturen naar fotomaster@ivnroermond.nl. De spelregels e.d. vindt u op onze website.

Foto Rooijmans

www.fotorooijmans.nl

Markt 10 - 6021CD - Budel
tel. 0495-494890
h.rooijmans1@chello.nl

SWAROVSKI

Al jaren zijn wij het adres voor Swarovski verrekijkers, spottingscopes en toebehoren.

Met gedegen advies en eindeloos geduld staan we u terzijde in uw keuze voor het juiste Swarovski produkt.

Een produkt dat beschouwd mag worden als de "Rolls Royce" onder de optiek. De "Swarovision" bijvoorbeeld wordt op 140 punten op kwaliteit gecontroleerd. Daardoor ontstaat een produkt waarop met een gerust hart 10 jaar garantie wordt gegeven.

SWAROVSKI OPTIK DIGISCOPING

Dankzij de DCB II, TLS-APO en iPhone adapter gaat de fascinerende wereld van SUPER-TELE-FOTOGRAFIE voor u open.

Met gemak haalt u het moeizaam te benaderen dier 40...50...60 maal dichterbij. Vogels en wild fotograferen was nog nooit zo gemakkelijk!

"Met 35 jaar ervaring in fotografie kunnen wij uiteraard een schat aan informatie en adviezen verstrekken, waardoor goede resultaten meteen haalbaar zijn."

SWAROVSKI OPTIK

Het assortiment van Swarovski omvat meer dan 30 kijkers en telescopen.

"Scheldende" eksters.....

Door Leo Koster

Omdat ik over vrije tijd beschik, wordt nog wel eens een beroep op mij gedaan om de handen uit de mouwen te steken. In dit geval heeft mijn jongste dochter me benaderd of ik niet wat planten wilde poten. Al zeg ik het zelf, met een schop, hark, snoeischachtje, schoffel of heggen-schaar kan ik goed werken.

Op woensdag 23 maart 2022 sta ik bij haar in de achtertuin. Het zal weer een zonnige dag worden. Diverse dozen staan klaar om geopend te worden. Het pootgoed is goed verpakt, stro moet het beschermen. Het gaat om: dwergmispel, lavendel, vlambloem, purperklokje, randjesbloem, ijzerhard, hemelsleutel en de witte topjes kardinaalsmuts. Enkele vaste planten moeten verplaatst worden. En dan de vraag: "Hoe moet er geplant worden? In rijen of verspringend?"

Bij de burens en vanuit een lariks die al wat groen laat zien, zitten een vijftal eksters te 'schelden'. Als zij zoiets doen is er geheid wat aan de hand. Als ik beter kijk, ontdek ik het vrouwtje van de sperwer. De borst is grijs gebandeerd, witte streep boven het oog en een gebandeerde staart.

Ze zit op een tak vlakbij de stam van deze conifeerachtige. Ik zie ook al wat takjes liggen. Zou deze snelle jager hier een horst (nest) gaan bouwen? Ik vond het altijd een wat schuwe vogel, maar ik sta nu toch niet ver van haar vandaan en dat stoort haar niet. Wat later lijkt de rust teruggekeerd. En inderdaad zie ik het sperwervrouwtje met takjes aan komen vliegen. Ik ging ervan uit de sperwers graag in wat dichtere bossen hun nest bouwden, maar deze lariks staat alleen. In de buurt nog wel enkele grote bomen. Ze maakt diverse geluiden: het kek-kek-kek en een kie-auw. Ik heb nog nooit een sperwer met nestmateriaal zien vliegen. Dit toekomstige nest heeft mijn warme belangstelling. Ik kreeg wel de indruk dat de bedrijvigheid voor wat betreft de nestbouw in de ochtenduren ligt.

Zowel voor als achter het huis worden diverse plantjes in

de grond gezet. Het gazon wordt door een robotmaaier gedaan en het ziet er inderdaad goed en glad uit. Moerbeibomen in dakvorm laten hun knoppen al zien, enkele nieuwe lindebomen worden geleid, net zoals de amberbomen. Bloeiende forsythia steekt prachtig af tegen de altijd groene klimop. Ik vind het genoeg voor vandaag en ik stap op, morgen is er weer een dag.

Op donderdag 24 maart 2022 ben ik rond 09.15 uur op mijn 'werkplek'. Geen eksters, maar wel het sperwervrouwtje dat met takjes naar de horst vliegt. De horst is al beter te zien dan gisteren. Ze probeert zelfs takjes van de lariks te breken en ik hoor af en toe het fraaie geluid van deze mooie vogel. Ik begin weer met planten, onze jongste kleinzoon heeft een slechte nacht achter de rug; hoofdpijn, overgeven. Hij blijft thuis, gaat niet naar school en voetbal. Gaaïen, kraaien en houtduiven vliegen over. Onlangs werd het gezin verblijd met de komst van een labradoodle (*hondenras, redactie*), hij is nu 9 weken oud. Tijdens de koffiepauze wordt voorgesteld even met Boaz (de hond) een ommetje te maken. Het eerste stuk wordt de hond gedragen en bij de Platanenlaan en het veldkruis naar Hattem mag hij aangelijnd lopen. Hier staat onder een afdakje het wegkruis met een lichtkleurig, houten corpus voorzien van spreuk: "Ich bön de Keuning van dit landj, al waat geer zeet kump van Mien handj." Twee vierkante hardstenen met daarop "Verboden weg" en "Hattem" markeren deze laan. Via een klappoortje wandelen we het begrazingsgebied van de rode geuzen binnen. De rode geus is een kruising tussen het brandrode rund en de bergkoe Salers.

Links achter een afwateringsslootje, dat water afvoert naar de gracht rondom het kasteeltje Hattem, staat een prachtige solitaire zomereik. In de wei een fladderiep. We wandelen over het pad waarop uiteraard ook koeienflaters liggen en Boaz heeft daar geen hekel aan. We hebben zicht op een oude Roermeander, een overblijfsel uit de laatste ijstijd, met redelijk veel water en wilde eenden, grauwe ganzen, waterhoentjes, Canadese ganzen en meerkoeten.

We lopen een klein eindje een graspad in. Hier een duidelijke beverwissel. Aan de voet van Canadese populieren heeft de bever zijn tanden gezet. Een buizerd vliegt van ons af: we horen zijn 'miauwende' roep. Andere dode populieren zijn verfraaid met tonderzwammen. Links van het pad rozetten van de fraaie waterviolier.

Deze waterplant is een echte kwelindicator. Uit het rozet ontspringt straks een rechtopstaande, onbebladerde bloeistengel en de bloemen staan in een aantal boven elkaar geplaatste kransen. Langs de rand de gele sterretjes van het speenkruid en tussen het ruige gras van de wei tonen madeliefjes hun witte bloempjes. Twee geoormerkte kalfjes van de rode geuzen liggen naast elkaar in het gras. Boaz heeft ze niet opgemerkt. We wandelen naar rechts richting aanplant. Tussen de mei- en sleedoorns ruik ik de geur van zure appeltjes.

Als ik een blaadje kneus en mijn neus het werk laat doen, ruik ik duidelijk een zoetzuur appelgeurtje. Dit is de ege-

Sperwer in de tuin, foto Sylvia Schols

lantier, een roosachtige. Via een klaphekje verlaten we het struingebied. Boaz heeft net als wij zijn rondje erop zitten. Het laatste deel wordt hij weer gedragen. Via de Geuljanslaan bereiken we weer het startpunt. Op mijn 'werkplek' ga ik verder waar ik 'het mes in het varken heb laten steken'.

Diverse vlinders laten zien dat zij van deze zonnige dag houden. Ik zie de dagpauwoog, het boomblauwtje (de rups leeft op klimop dat hier veel aanwezig is), het mannetje van de citroenvlinder en de gehakkelde aurelia waarvan aan de binnenzijde van de vleugel een witte C te zien is. Ik schoffel nog wat, hark dat bij elkaar en ruim het op. De sperwer heb ik na de middag niet meer gezien. Het is een onstuimige jager op vogeltjes die een snelheid kan bereiken van 120 kilometer per uur. Sperwers zijn erg wendbaar en grijpen hun prooi met hun vlijmscherpe nagels zodat de prooi wordt geperforeerd. Enkele jaren geleden zag ik een gevecht tussen een gaai en het vrouwtje van de sperwer. Zo'n gevecht is van geheel andere orde en door mijn aanwezigheid heeft de gaai het overleefd. Deze week achter ons huis nog een mislukte aanval door het vrouwtje van de sperwer op een angstig piepende vogel. Het vrouwtje keerde nog eens terug, haar klauwen waren leeg.

Dagpauwoog, foto Marieke Michels

Ik hoop dat het een succesvol broedsel wordt. Ik heb gelezen dat het kleinere mannetje begint met nestbouw en dat het vrouwtje de horst afbouwt, maar tot heden heb ik het mannetje niet gezien. Ze bouwen elk jaar een nieuwe horst. Rond 14.00 ben ik bij de basisschool Aan de Roer waar ik mijn kleinzoon ophaal.

De Programmacommissie en het Publieksprogramma 2023

Door Paul Monod de Froideville

Onze voorzitter Peter Kessing heeft tijdens een eerder overleg van het bestuur en de coördinatoren van de werkgroepen dringend om versterking van de Programmacommissie verzocht. Mede doordat enkele leden de commissie (die we hier hartelijk willen bedanken voor hun inzet), verlieten, was vernieuwing hard nodig. De Programmacommissie wordt nu bemand door Ruud Sniijders, René Horsten en Paul Monod de Froideville (coördinator). De programmacommissie heeft als eerste de nog lopende activiteiten voor 2021 vastgesteld, die vanwege de coronaperikelen, wel of niet door konden gaan. Daarna is het jaarprogramma 2022 ontwikkeld en vastgesteld. Vanwege de tijdsdruk is er gekozen voor tenminste één activiteit per maand. Ook is er gekozen om het jaarprogramma te presenteren in een folder, waardoor we niet alleen onze leden, maar ook geïnteresseerden makkelijker kunnen bereiken. We denken een mooi gevarieerd programma te hebben gerealiseerd.

De Programmacommissie heeft dit jaar inmiddels haar eerste bijeenkomst achter de rug. Op deze bijeenkomst hebben we een Draaiboek Totstandkoming Publieksprogramma opgesteld. De commissie vond dit nodig om de continuïteit van commissie te waarborgen. Ook worden de opgebouwde relaties met externen, die regelmatig gevraagd worden voor een lezing, excursie, cursus vastgelegd.

Doel is ervoor te zorgen dat de voortgang van de Programmacommissie niet afhankelijk is van de jarenlange ervaring van enkelingen. In een volgende bijeenkomst zal het draaiboek definitief worden vastgesteld en kan vervolgens aangeboden worden aan het bestuur.

De Programmacommissie heeft de gebruikelijke naam Jaarprogramma veranderd in Publieksprogramma. Dit om onderscheid te maken tussen het publieke programma van IVN Roermond e.o en de programma's van de verschillende werkgroepen die ook zijn te vinden op onze website.

Tijdens de eerste bijeenkomst is er ook gebrainstormd over het Publieksprogramma 2023

We streven ernaar om workshops, cursussen en combinaties van lezing en excursie een prominentere plaats te geven. De Programmacommissie stelt het zeer op prijs als ook de zo actieve werkgroepen, die het hart vormen van IVN Roermond e.o. ideeën aandragen voor activiteiten. Het zou fantastisch zijn als we erin slagen om veel activiteiten op te nemen van onze leden, niet alleen voor onze leden, maar ook voor belangstellenden. Zo kunnen we IVN onder de aandacht brengen van een groter publiek. Daar doen we het voor.

Activiteiten van onze eigen leden verdienen onze voorkeur. Een uitdaging voor iedereen!

DE BUSJOP

eten en genieten

Reserveer via info@debusjop.nl of 0475-491139

Vraag naar de voorwaarden

HIGH FIVE

Naast het welbekende High Tea concept bieden wij nog vier extra varianten aan: High Beer, High Wine, High Kids en High Bob. Voor ieder wat wils en daarom kan deze High Five per gezelschap gecombineerd genuttigd worden.

Een avond als een echte VIP behandeld worden? Dat kan!

Laat u gratis ophalen en thuisbrengen door onze LimoBob Service.

**Een fijn vast gegeven:
ledere zondag**

(zonnig, droog en ... ongeacht het weer!)

**live muziek
vanaf 14.00 uur!**

Verwenbon

Met deze Verwenbon zit u altijd goed.
Het cadeau kan worden gebruikt voor een lunch, diner, koffie en een drankje bij ons in de winkel.

janWelters

autoservice

APK Keuringsstation
Moderne diagnose apparatuur
Grote- en kleine beurten
Onderhoudsbeurten alle merken
auto's en lichte bedrijfswagens

Schadereparatie en expertises
Ruit reparatie en vervanging
Bandenservice, alle merken
Opslag banden
Aircospecialist reinigen en diagnose

Edisonweg 5a - 4101 XJ Echt - Tel: 0475 48 13 65
www.autoservicejanwelters.nl
www.facebook.com/autoservicejanwelters

**Together
for a better life**

wepa.eu/nl

WEPA Nederland B.V.
Boutestraat 125
NL 8071 JR Swalmen

wepa

De nieuwe Volvo C40 Recharge

100% elektrisch. 0% leder.

Maak kennis met de verrassende Volvo C40 Recharge.
Met opgevoerd strakke looks, de meest geavanceerde technologie en een volledig elektrische aandrijving, ontworpen om u en de wereld waarin u leeft te beschermen. Ervaar het comfort van een ledervrij interieur vol slimme voorzieningen, waaronder Google-services.
En ervaar de kracht en souplesse van 100% elektrisch rijden met een maximaal bereik van 438 km. Puur rijplezier, zonder uitstoot.

VOLVO C40 RECHARGE VANAF €47.495

LEASE ZAKELIJK VANAF €249 P.M. | AUTO-ABONNEMENT VANAF €785 P.M.
ERVAAR HEM NU BIJ VOLVO RUTTEN OF BIJ EEN AUTOBEDRIJF RUTTEN.NL

VOLVO

VOLVO | Rutten

Volvo Rutten Venlo
Vrijzeningweg 28
0475-3916150

Volvo Rutten Eindhoven
Fahrenweg 22
0475-340789

Volvo Rutten Bommelerwaard
Lindendreef 2
0475-662522

Paddentrek 2022

Door René Horsten

Normaliter komt de paddentrek in de loop van februari op gang, altijd na zonsondergang; wanneer exact is afhankelijk van de temperatuur (minimaal 8 graden) en als er sprake is van hoge luchtvochtigheid (liefst regenachtig weer). Ook kikkers en salamanders trekken richting het ‘-geboortewater’. Hierbij moeten de beestjes vaak drukke verkeerswegen oversteken; zonder hulp zouden de meeste exemplaren sneuvelen.

Kleine watersalamander, foto Joost Geraets

IVN Roermond e.o. coördineert het overzetten van de amfibieën in Nunhem (Hermien Hendriks) en langs de Prof. Duboisweg in Haalen (Joost Geraets en René Horsten).

We maken voor de maanden februari en maart een rooster waarbij steeds minstens twee personen per avond ‘dienst’ doen. Indien versterking gewenst is, wordt via de groeps-app een oproep gedaan voor assistentie.

Op beide trajecten samen helpen in totaal 30 vrijwilligers mee om de amfibieën op te pakken voordat ze de weg oversteken en zetten die dan aan de overkant van de weg in de berm.

We hadden nu op 2 januari al de eerste pad, echt uitzonderlijk vroeg; daarna was het stil.

En ineens was het dan zo ver; woensdagavond 16 februari gingen de amfibieën massaal op stap; er stond wel veel wind, maar het was 10 graden en heel regenachtig; op deze avond zijn in totaal 477 diertjes overgezet, 317 langs de Prof. Duboisweg en 160 in Nunhem. Rond middernacht keren enkelen dan huiswaarts met een nat pak, maar wel met een voldaan gevoel.

Begin april was de ‘heentrek’ voorbij.

In 2022 zijn over beide trajecten in totaal 1500 amfibieën overgezet, waarmee die van een wisse dood gered zijn.

Dit totaal is bijna 80% meer dan in 2021; toen hadden we nog te maken met een avondklok, waardoor we vroegtijdig huiswaarts moesten keren.

Pas op met tuinwerkzaamheden

Door Marieke van den Ende

Het kan niet vaak genoeg gezegd worden: wees in het voorjaar heel voorzichtig met het werken in de tuin. Maar vooral met het veranderen van je tuin, er kan zomaar een moederegeltje met haar jongen ergens onder liggen.

Vorig jaar heb ik nog vier weesegeltjes op moeten halen die onder een lap landbouwplastic lagen over een berg stro. Dat waren de eerste vier in juni 2021, waarna er nog twee nestjes volgden. Door verstoring verlieten de moeders de jongen.

Dit jaar, half mei, aan het eind van de middag, belde iemand bezorgd op naar het nummer van de Egelopvang Stein: hij had een plank weggehaald in de tuin, omdat ze de tuin gingen veranderen. Onder de plank lag mams egel met haar zeven piepkleine baby's, de oogjes nog dicht, amper een week oud.

Gelukkig bleef deze moeder bij haar jongen; de melder had ook zorgvuldig wat blad en twijgjes over het nestje gelegd. Het moest echter wel weg, want de veranderingen in de tuin konden geen acht weken wachten totdat de jongen zelfstandig zouden zijn. Een moeder zomaar uitzetten in een voor haar wildvreemde omgeving is niet wenselijk.

Ik heb het gezinnetje opgehaald en ondergebracht in één van onze gesloten tuinen. Zo kunnen we mams monitoren en bijvoeren totdat de jongen zelfstandig zijn. Dan verhuizen ze naar een open tuin waar ze wel bijgevoerd worden, maar ook de wijde wereld in kunnen trekken.

Egel met zogende jongen, foto Marieke van den Ende

Vogelwerkgroep, een excursie

Verslag Excursie Zwaarueld, Neer 1 mei 2022

Door Coen Cox en Huub Loete

Een groep van 15 personen heeft zich op deze 'dag van de arbeid' verzameld voor wat belooft een interessante excursie in een relatief nieuw gebied te worden. Het is goed om te zien dat ook weer een aantal nieuwe gezichten zich bij de groep hebben aangesloten.

Terwijl op vogelgebied de niet direct alledaagse tapuit en de verschillende veldleeuweriken, een populair woord bij het nationale dictee trouwens, al op de parkeerplaats de aandacht trekken, zijn een aantal verrekijkers ook gericht op een bekende rode auto aan de overkant van de plas. Na een kort telefoontje is de route naar de parkeerplek echter duidelijk en kunnen we met de volledige groep van start.

De wandeling zal een grote ronde maken om een plas waar momenteel zand- en grindwinning plaatsvindt en een klein lusje maken naar de Neerbeek. Wat de plas onder andere interessant maakt voor vogels is een tweetal eilandjes waar bijvoorbeeld de visdief broedt en een plek waar zand wordt opgespoten en zo een strandachtige biotoop ontstaat.

Gele kwikstaart

De tapuit die al op het startpunt wordt waargenomen is een erg mooi begin van de excursie en iets verderop zien we hem zelfs in één oogopslag met zijn familielid de roodborsttapuit op het prikkeldraad zitten. Verder zien we verschillende gele kwikstaarten, visdiefjes die boven de plas aan het foerageren zijn en klinkt in de lucht de herkenbare zang van de veldleeuweriken.

Leeuwerik

Op een eilandje in de plas zien we een oeverloper naar voedsel zoeken langs de waterlijn en komt een groepje kleine plevieren al roepend invallen.

Vanuit hier verlaten we de plas en lopen we een ruig weiland in met een plas die wordt omzoomd door een mooie rietkraag. In eerste instantie horen we nog geen typische rietvogels hier, maar wordt er door een scherp oor wel een braamsluiper opgemerkt in het struikgewas. In de verte wordt hoog in de lucht een visarend waargenomen. Voor sommigen een domper omdat ze hem niet hebben gezien, maar wie weet krijgen ze straks nog een herkansing.

Als we dichterbij de Neerbeek komen, horen we aan de overkant het kenmerkende rateltje van een sprinkhaanzanger. Helaas is dit een vogel die altijd veel zingt, maar zich zelden tot nooit laat zien aangezien hij vaak lager in het stuikgewas vertoeft.

De Neerbeek stroomt hier in de Maas en als we over het water turen zien we weer een aantal visdiefjes stroomopwaarts voorbij vliegen. Aan de overkant van de rivier zien we een lichte stijging in het landschap. Dit is een bosgebied op de zogenoemde 'Aoleberg', gelegen aan een dode Maasarm bij Rijkkel waar het riviertje de Swalm in uitmondt.

Op de weg terug richting de grote plas komen we aan de andere kant langs de eerdergenoemde rietkraag in het weiland en horen we de drukke zang van een kleine karekiet.

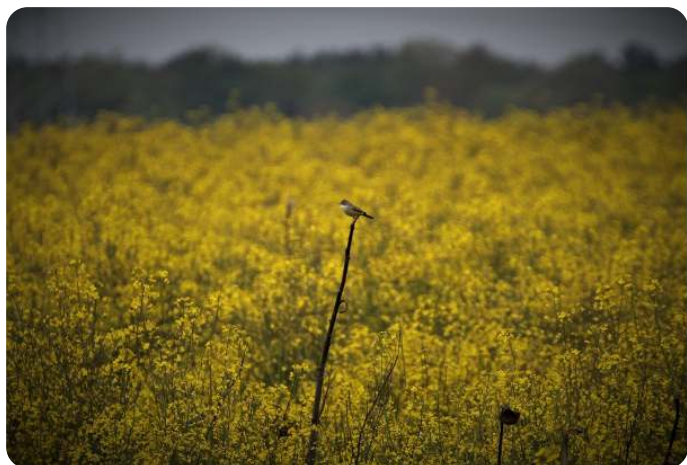
De route voert verder over een weg tussen 2 waterpartijen door en vanuit hier zien we de kneu en verschillende graspiepers en gele kwikstaarten. Op de oostelijke plas zien we verschillende eendensoorten zoals slobbeend, wintertaling en smient en op de westelijke plas werpen we een blik op de zandopspuiting. Normaliter is deze zandplaat vooral tijdens de voor- en najaarstrekk goed om verschillende soorten meeuwen en steltlopers te zien, maar op een paar visdiefjes na valt dit vandaag wat tegen. Dit wordt echter ruimschoots goedgemaakt door een koppeltje paapjes dat zich langs de weg mooi laat zien.

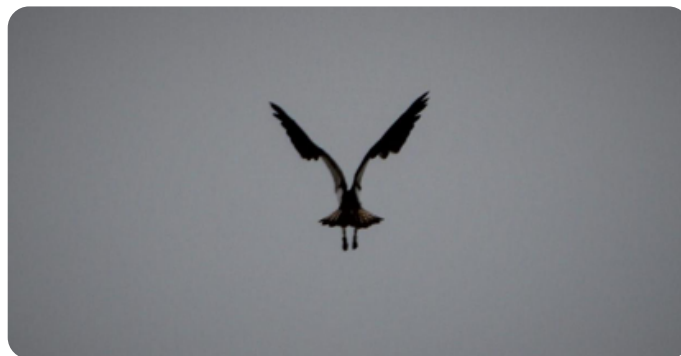
Koppeltje paapjes

Na het bekijken van nog een aantal kleine plevieren buigen we af van het water en horen we in een bosje langs het pad een nachtegaal zingen. Hij zit niet ver van het pad, maar ook de nachtegaal is zo'n vogel die zich luid laat horen maar zelden laat zien. Terwijl een deel van de groep nog naar de nachtegaal aan het luisteren is, komt er vanuit het westen een roofvogel aanvliegen en al snel is duidelijk dat dit weer een visarend is. Ditmaal niet op afstand. We kunnen we hem van dichtbij minutenlang observeren tijdens het jagen waarbij hij zijn typische 'bidden' laat zien, verschillende keren het water induikt en helaas zonder buit weer het luchtruim kiest. Het is vooral mooi om te zien hoe hij duikt met zijn klauwen naar beneden en hoe hij bij het opstijgen het water van zich afschudt.

Het laatste stuk richting het eindpunt wordt ingezet en

Grasmus

Visarend

vanuit een akker vliegt al roepend een steltloper op. Omdat niet veel deelnemers deze hebben waargenomen, is het niet meteen duidelijk wat het was. Maar na het afspelen van de roep van een tureluur wordt de conclusie getrokken dat het deze hoogstwaarschijnlijk moet zijn geweest. Voor we in de auto stappen zien we nog een tweetal grasmussen die in het gele koolzaad zitten te zingen en zich ondanks de afstand mooi laten fotograferen.

Op het eindpunt wordt de balans opgemaakt en komen we op 62 soorten uit. Hiermee overtreffen we nog niet de 65 soorten van de excursie in april, maar begin juni in de Groote Peel gaan we wederom een gooi doen om dit voorlopige jaarrecord aan te scherpen en gaan we hopelijk weer met een grote groep enthousiastelingen op pad. Tot dan!

Alle foto's in dit artikel zijn aangeleverd door de vogelwerkgroep

Lid worden?

IVN Roermond e.o. is een actieve afdeling met ongeveer 280 leden. Onze opgeleide natuurgidsen organiseren excursies en wandelingen in de prachtige natuurgebieden om ons heen. Daarnaast geven we workshops en cursussen over de natuur in het algemeen en specifiek over planten, insecten, vogels, het landschap, paddenstoelen en nog veel meer. De meeste van deze activiteiten zijn voor leden helemaal gratis! Zoekt u verdere verdieping? Neem dan deel aan één of meerdere van onze werkgroepen. Wij hebben bijvoorbeeld een actieve foto-, vogel-, heide- en plantenwerkgroep. En voor volwassenen met een verstandelijke beperking hebben wij een speciale groep, de Speurneuzen, die onder begeleiding elke maand een wandeling maakt.

Voor het aanmelden van een nieuw lid kijkt u op www.ivnroermond.nl.

Wegbermplanten in en rondom het Leudal – Geel walstro

Door Phlip Bossenbroek m.m.v. Hermien Hendriks, Joost Geraets en René Horsten

In 2020 zijn IVN- afdeling Roermond e.o. en Studiegroep Leudal aan de slag gegaan om samen met de gemeente Leudal en andere wegbeheerders het wegbermbeheer in de gemeente natuurvriendelijker te maken. Uiteindelijk hopen we dat er meer prachtig bloeiende bonte bermen met veel soorten planten en dieren zullen gaan ontstaan in plaats van de vele saaie en uitsluitend uit gras bestaande wegbermen van nu. De soorten die daarbij het meest in het oog springen worden in een reeks korte artikelen voorgesteld, zodat de lezer ook zelf kan constateren of er zich meer van dat moois aan het ontwikkelen is. In deze aflevering is geel walstro aan de beurt.

Geel of echt walstro (*Galium verum*) is een met lange pluimen en vele kleine goudgele bloemetjes bloeiende plant in onze wegbermen. De blaadjes zijn aan beide zijden opgerold, zodat ze naaldvormig lijken. De tot een meter lange pluimen bloeien van juni tot in de herfst. De plant groeit het liefst in wat grazige begroeiingen op matig voedselrijke en bij voorkeur iets vochtige plekken, zoals langs weilanden, heggen, droge zandgrond en wegbermen. Landelijk is ze beslist niet algemeen en komt geel walstro het meeste voor in de duinen, het rivierengebied en Zuid-Limburg. In en rond het Leudal is ze te vinden langs de Sterrenbosweg in Neer, Speckerweg, Roggelseweg/Op de Bos, Kinkhoven en enkele pekken langs de N279 en N273.

Ze is gebaat bij verschraling van de groeiplaats en een late maaibeurt, dus in het voorjaar kan het maaien het beste overgeslagen worden.

Geel walstro herbergt een reeks diersoorten, zoals de geelzwarte walstrowants en verschillende soorten vliegen en kevers. Daarnaast is het de waardplant voor de rupsen van de mooie nachtvlinder klein avondrood. De verspreiding van de zaden wordt vooral door insecten verzorgd. De zeer zeldzame walstrobremraap is een plantensoort die op de wortels van geel walstro parasiteert.

De soort is bekend vanwege de toepassing bij het bereiden van kaasstremsel, zoals nog steeds gebeurt bij de Engelse kaassoort Double Gloucester. De kaas krijgt daardoor een speciale smaak en kleurt geelachtig-oranje. In Schotland wordt geel walstro gebruikt als verfstof, waarbij de wortel

rode en de bloemen gele verfstof opleveren.

Geel walstro is goed voor lever en nieren, bloedzuiverend, zweet- en vochtafdrijvend en goed tegen jicht, bloedwarteren, kramp, maag-darm catarre en chronische huiduitslag. De plant werkt over het algemeen kalmerend, vooral bij barende vrouwen. Daarnaast verbetert ze de productie van moedermelk, waardoor ze werd bijgevoerd bij koeien, geiten en schapen. De geslachtsnaam *Galium* is dan ook afkomstig van het Griekse *Gala*, wat melk betekent.

Voorheen werden ook matrassen wel gevuld met geel walstro, waardoor luizen verdreven werden. Dit werd vooral toegepast in babywiegjes.

Een moderne toepassing is onder andere het gebruik als onderdeel van ecologische dakbedekkingen.

Geel walstro is dus niet alleen een mooie plant en ecologisch van belang, maar heeft ook nog eens talloze nuttige eigenschappen. Een soort derhalve om wat meer van te willen zien in onze wegbermen.

Geel walstro, foto Hans Smulders

ZAAL *'t LEUKE***CAFÉ**

Leukenstraat 6, 6099 AR Beegden
www.leukebeegden.nl

Uw adres voor:

- Verenigingen
- Vergaderingen / bijeenkomsten
- Voorlichting / werving / opleiding
- Cursussen
- Recepties
- Koffietafels
- Bruiloften
- Feesten & partijen

Ruilverkaveling

Door Huug Stam

Na ontginning, het onderwerp in de vorige column, volgt of volgde in de praktijk al snel ruilverkaveling. Dit is als instrument opgenomen in landinrichting, een proces waarin voor een gebied de inrichting wordt afgestemd op de doelen uit de Wet ruimtelijke ordening. Belangrijke thema's zijn de verbetering van zowel de verkaveling als de infrastructuur en ruimtelijke ordening. De waterhuishouding was altijd al belangrijk en het belang ervan is in sterke mate toegenomen. Dit doordat tegelijkertijd rekening moet worden gehouden met een tekort en een overmaat aan water.

Bij ruilverkaveling gaat letterlijk en figuurlijk veel op de schop. Dit na zorgvuldig onderzoek van onder meer de bodemgesteldheid en de wensen en mogelijkheden van de in het ruilverkavelingsblok gelegen of te vestigen bedrijven. De steeds grotere landbouwvoertuigen en werktuigen hebben consequenties voor de uitvoering van de wegen in het plan.

De werkzaamheden in een gedeelte van mijn tuin hebben als doel aangename rust-, observatie- en werkplekken te realiseren. Er wordt niet gezaaid of geplant. Bovendien wordt geen verharding aangebracht. Met het vorderen van de leeftijd houd ik rekening met hogere eisen voor de toegankelijkheid. Zelfs met het feit dat het gebruik van de rollator in beeld zal komen.

Direct na het graafwerk grijpen pionierssoorten hun kans. Dit geldt voor bijvoorbeeld klaproos en hennepnetel. De huismussen nemen onder de haag frequent een stofbad en in een van de waterbassins badderen en drinken ze. Een interessante flora en fauna zijn door de huidige gebruikelijke wijze van bedrijfsvoeren binnen de agrarische percelen niet meer mogelijk. Leuke waarnemingen worden beperkt tot perceelranden, wegbermen en slootkanalen. Dit onder voorwaarde dat deze structuren op de juiste manier beheerd worden.

Brabantse en Limburgse IVN'ers bundelen krachten tijdens eerste 'Biodiversiteitsontmoeting'

Door Peter Schouten

21 mei j.l. werd de internationale Dag van de Biodiversiteit gevierd: een door de Verenigde Naties uitgeroepen dag om de belangrijkste kwesties rondom biologische diversiteit extra aandacht te geven. En dat is belangrijker dan ooit, aldus de 24 leden van IVN Natuureducatie die op zaterdag bij elkaar kwamen in de Deurnese Peel tijdens de allereerste 'biodiversiteitsontmoeting'.

Biodiversiteit – de soortenrijkdom in een gebied – is te meten door planten, dieren of schimmels te tellen. Dat het steeds slechter gaat met de biodiversiteit in Nederland, horen en lezen we in het nieuws. Maar hoe komt dat? En wat betekent dat voor ons? Deze vragen stonden centraal tijdens de biodiversiteitsontmoeting, waar vooral één wens naar voren kwam: laten we onze krachten bundelen en de biodiversiteit in de natuurgebieden, maar ook in steden en je eigen tuin, weer vergroten!

De komende maanden zullen we inspiratie uit de Peel aanvullen met successen van Zuid-Limburg tot West-Brabant en samen in actie komen voor biodiversiteit. Wil je binnen de afdeling Roermond ook je handen uit de mouwen steken, laat het ons weten.

Beleef de natuur

INDIEN ONBESTELBAAR: MORTEL 31, 6088 AH ROGGE.

Beleef de natuur

Contactpersonen

IVN Roermond e.o. organiseert diverse activiteiten. Wilt u iets weten of actief meedoen, neem dan contact op met één van de volgende personen:

Werkgroep Vogels

Huub Loete, 06-14189335 /

Coen Cox, 06-52862791

vogelwerkgroep@ivnroermond.nl

Werkgroep Planten

Willemiek van Deutekom, 06-20903490 (regio oost)

Hermien Hendriks, 06-13015190 (regio oost/west)

Natuurclub De Speurneuzen

Sjoerd van der Schuit, 0475-302733

speurneuzen@ivnroermond.nl

Vlinderwerkgroep

René Horsten, 06-22468910

vlinderwerkgroep@ivnroermond.nl

Heidewerkgroep

Hermien Hendriks, 06-13015190

hermienhendriks@hotmail.com

Jeugdwerkgroep

jeugdwerkgroep@ivnroermond.nl

Fotowerkgroep

fotowerkgroep@ivnroermond.nl

Werkgroep Amfibieën en Reptielen

René Horsten, Hermien Hendriks; zie hierboven

Zoogdierwerkgroep

Joost Geraets,

Marieke van den Ende, 06-46522105

zoogdierwerkgroep@ivnroermond.nl

meer genieten van het wandelen

Geniet meer van het struinen,
wandelen en excursies in de natuur
met de juiste wandelschoenen
en wandelkleding

We hebben een
enorme keuze en
helpen je graag

Altijd
10% korting op
alle schoenen
en kleding

ivn
beleef de natuur!

Ton Notermans
wandelsport - outdoor - kamperen

Dr. Philipslaan 25-B - Roermond - T. 0475-420610 - tonnotermans.nl

Macrofaunawerkgroep

Ron Van Pol, 06-25012712

macrofauna@ivnroermond.nl

Excursieloket

Ruud Snijders, 06-24404802

excursies@ivnroermond.nl

Werkgroep Communicatie

Vacature

communicatie@ivnroermond.nl

Programmacommissie:

Paul Monod de Froideville, 06-15868414

programmacommissie@ivnroermond.nl

Vertrouwenspersoon

Rikie Verhagen, 0475-464767

rikie.verhagen@ivnroermond.nl

Redactie Het Schrijvertje

Frans Hendriks, 0475-503291

hetschrijvertje@ivnroermond.nl

Webmaster: webmaster@ivnroermond.nl

Fotomaster: fotomaster@ivnroermond.nl